

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๕๓

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	โฆษกกรรมการ
๕. นายนครชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๙. นายเอียรชัย ญ นคร	กรรมการ
๑๐. พลเอก นิวัติ ศรีเพ็ญ	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลเอก อภิสิทธิ์ เจริญพานิช	กรรมการ
๑๕. นายปรกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๖. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายชาติชาย ญ เชียงใหม่	(ลาการประชุม)
๒. นายอุดม รัฐอมฤต	(ลาการประชุม)
๓. พลตรี วีระ โรจนนาค	(ลาการประชุม)
๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	(ลาการประชุม)
๕. นายอัชพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นางกาญจนรัตน์ ลีวิโรจน์

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นางสุภัทรา เชื้อรอด

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร

กรรมการการเลือกตั้ง

๒. นายชินนทร์ น้อยเล็ก

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี

๓. นายอำนาจ ผุสดี

ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ กกด.

๔. นายสุพจน์ สังข์หยด

ผู้อำนวยการฝ่ายสืบสวนสอบสวน ๑

๕. นางสาวนวรรตน์ คงหมวก

เลขาธิการประจำกรรมการการเลือกตั้ง

๖. นายปริญ ศรีสุทธิยากร

ผู้ช่วยเลขาธิการประจำกรรมการการเลือกตั้ง

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๑๕๒ วันจันทร์ ที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

เตรียมความพร้อมในการดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบัญญัติและสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า จากการรับฟังการให้สัมภาษณ์ของรองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ทำให้ทราบว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรเป็นผู้วินิจฉัยในเบื้องต้นว่าเอกสารที่มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเผยแพร่ต่อประชาชนนั้นเป็นเอกสารที่มีข้อความอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ จากนั้นจึงแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป หากคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นเช่นนี้จริงก็เป็นความเห็นที่ตรงกับความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการพิจารณาว่าเอกสารที่มีการเผยแพร่ต่อประชาชนมีข้อความอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไร ส่วนหน้าที่ในการดำเนินคดีกับกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่จัดทำหรือเผยแพร่เอกสารดังกล่าวย่อมเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในฐานะเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า เอกสารใดที่มีข้อความหรือถ้อยคำหยาบคายคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถใช้สามัญสำนึกพิจารณาได้ว่าเอกสารดังกล่าวมีข้อความหรือถ้อยคำที่หยาบคายหรือไม่อย่างไร ที่ผ่านมามีคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่มีการใช้ข้อความหรือถ้อยคำหยาบคายไปแล้วหลายคดี ซึ่งส่งผลให้การใช้ข้อความหรือข้อความที่หยาบคายลดลงไปกว่าร้อยละเก้าสิบ ส่วนข้อความหรือถ้อยคำที่เป็นการปลุกระดมนั้นเป็นหน้าที่ของฝ่ายความมั่นคงในการดูแลควบคุมตามกฎหมาย ในส่วนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นกังวลคือการพิจารณาวินิจฉัยว่าเอกสารมีถ้อยคำหรือข้อความใดเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถวินิจฉัยได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงต้องการให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ทั้งนี้เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเอกสารใดมีถ้อยคำหรือข้อความใดเข้าข่ายเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้แจ้งมายังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตามกฎหมายโดยเร็วที่สุด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรา ๖๑ วรรคสองของพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้คำว่า “ผิดไปจากข้อเท็จจริง” ซึ่งมีความหมายกว้างพอสมควร แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะให้ความสำคัญกับเอกสารที่เป็นเท็จและบิดเบือนเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญผิดไปจากข้อเท็จจริงเท่านั้น ในส่วนของการผิดไปจากข้อเท็จจริงหากไม่ถึงขนาดเป็นเท็จหรือบิดเบือน คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็จะไม่ให้ความสำคัญ ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วว่าเอกสารใดมีข้อความหรือถ้อยคำที่เป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะรีบแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ พร้อมด้วยคำชี้แจง เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า เมื่อการประชุมครั้งที่ผ่านมาของคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ที่ประชุมคณะอนุกรรมการได้พิจารณาประเด็นปัญหาจากการลงพื้นที่เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเอกสารร่างรัฐธรรมนูญ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการจึงเสนอให้มีการนำร่างรัฐธรรมนูญไปตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

รายวันเพื่อให้ประชาชนจำนวนมากเข้าถึงร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวก คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถดำเนินการได้หรือไม่

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้วางแผนในการนำร่างรัฐธรรมนูญไปตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์รายวันแล้วจำนวน ๓ ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์อื่นอีกหนึ่งฉบับซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ จะมีการตีพิมพ์ในระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ โฆษกกรรมการ กล่าวว่ จากการลงพื้นที่เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญในหลายจังหวัด พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงวันออกเสียงประชามติ จึงเสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งติดป้ายประชาสัมพันธ์ที่ข้างรถโดยสารรอบเมืองในต่างจังหวัด และรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. ในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบวันออกเสียงประชามติเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ช่องทางในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์อีกช่องทางหนึ่งซึ่งประชาชนเข้าถึงได้จำนวนมาก คือ การโฆษณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในช่วงการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์การออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่องในทุกจังหวัด พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ด้วย ทั้งนี้ ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีการจัดกิจกรรมใหญ่พร้อมกันทั่วประเทศเพื่อรณรงค์การออกมาใช้สิทธิของประชาชนในการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ โดยในกรุงเทพมหานครจะจัดกิจกรรมที่ลานพระบรมรูปทรงม้าซึ่งจะมีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ ด้วย ในส่วนของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลาการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะติดปัญหาในเรื่องลิขสิทธิ์การถ่ายทอด ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประสานงานให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลาก่อนและหลังการถ่ายทอดสดแทน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งควรเร่งประชาสัมพันธ์การลงคะแนนเพื่อออกเสียงประชามติว่าต้องทำอะไร และการกระทำใดที่จะทำให้บัตรออกเสียงประชามติเป็นบัตรเสีย เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้นและทำให้จำนวนบัตรเสียน้อยลง

นายภัทรธำ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่ บรรยากาศในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของอาสาสมัครเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญในระดับจังหวัด (ครู ก) ระดับอำเภอ (ครู ข) และระดับตำบลหรือหมู่บ้าน (ครู ค) เป็นไปด้วยความวิตกกังวลต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชี้แจงทำความเข้าใจกับอาสาสมัครเหล่านั้นว่าในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญมีสิ่งใดทำได้หรือทำไม่ได้ตามกฎหมายดังกล่าว ปัจจุบันคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังได้จัดทำเอกสารแผ่นพับเพื่อเผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในเก้าประเด็นที่มีความสำคัญในร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มาใช้บริการสถานีบริการน้ำมันบางจากทุกสาขา และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลทุกสาขา ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจนำเอกสารดังกล่าวไปช่วยเผยแพร่ด้วยก็ได้

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำเอกสารเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติไว้แล้วยี่สิบสามฉบับเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในสิบเจ็ดล้านครัวเรือนโดยจะแนบไปกับหนังสือแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

ประชามติในแต่ละคร้วเรือน ซึ่งทุกคร้วเรือนจะได้รับเอกสารดังกล่าวอย่างช้าที่สุดสิบห้าวันก่อนวันออกเสียงประชามติ ในส่วนของเอกสารที่เหลืออีกสามล้านฉบับ หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องการนำไปใช้ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญก็สามารถร้องขอไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

ในส่วนของประเด็นที่มีความกังวลกันว่ากระบวนการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญนี้ไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่เห็นต่างแสดงความคิดเห็นนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้เปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่มีความเห็นต่างมาร่วมรายการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีส่วนร่วมในการจัดขึ้นด้วย และคณะกรรมการการเลือกตั้งยังได้ประสานงานกับสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เพื่อให้มีการจัดรายการเกี่ยวกับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญจำนวน ๑๐ ครั้ง ๆ ละ ๕๐ นาที ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยเน้นประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจ และเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นสำคัญ หรือเป็นประเด็นที่มีการบิดเบือน เช่น เรื่องระบบประกันสุขภาพ การเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายสิบสองปี หรือการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น โดยรูปแบบของรายการจะเป็นไปในเชิงวิชาการและสร้างสรรค์ โดยเชิญผู้ที่มีความเห็นต่างมาร่วมในรายการด้วย ซึ่งปัจจุบันสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสอยู่ในระหว่างพิจารณาดำเนินการ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ประเด็นที่จะนำไปกำหนดเป็นหัวข้อในการออกรายการทางสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสนั้น บางส่วนอาจให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้กำหนดก็ได้ นอกจากนี้ ทราบว่าในวันพรุ่งนี้จะมีการออกแถลงการณ์ของคณะทูตยี่สิบเอ็ดประเทศเรียกร้องให้เปิดพื้นที่ให้กับประชาชนได้ออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญให้มากขึ้น

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจชี้แจงต่อคณะทูตยี่สิบเอ็ดประเทศ ว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลและบุคคลที่เห็นต่างในรายการที่จัดทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างออกแบบรายการ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ แสดงความเห็นว่ ประเด็นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งควรให้ความสำคัญคือ เอกสารความเห็นแย้งของกลุ่มบุคคลที่เห็นตรงข้ามกับร่างรัฐธรรมนูญ

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ให้ชัดเจนว่าเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตามกฎหมายต่อไป โดยส่วนตัวเห็นว่าเอกสารความเห็นแย้งนั้นไม่เข้าข่ายเอกสารที่เป็นเท็จหรือบิดเบือน แต่ถ้อยคำหรือข้อความบางส่วนในเอกสารดังกล่าวอาจเข้าข่ายหมิ่นประมาทบุคคลอื่น ส่วนเอกสาร ๗ เหตุผลไม่รับร่างนั้นเห็นว่าผิดจากข้อเท็จจริงในหลายเรื่อง ส่วนสตีกเกอร์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญนั้น เห็นว่าการแจกจ่ายเป็นการสุ่มเสี่ยงที่จะเป็นความผิดตามความในมาตรา ๖๑ (๒) เรื่องการแจกสิ่งที่มีมูลค่าเพื่อโน้มน้าวให้ออกเสียงไปในทางใดทางหนึ่ง ส่วนเอกสารที่มีการส่งทางไปรษณีย์ไปที่จังหวัดเชียงใหม่และลำปางนั้นเห็นว่าเป็นเท็จ

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ว่าเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไร เมื่อพิจารณาแล้วเสร็จคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ หากคณะกรรมการการเลือกตั้งพบเห็นเอกสารอื่นใดที่เข้าข่ายเป็นเท็จหรือบิดเบือนเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญ ขอให้ส่งมายังคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาด้วย ที่ผ่านมาก็มีการจัดกิจกรรมเวทีแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญ

อย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่เห็นต่างไปจากร่างรัฐธรรมนูญเข้าร่วมในหลายเวที คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ดำเนินการอะไร ปล่อยให้ดำเนินต่อไปตามปกติ และไม่ได้ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ ขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเอกสารเท็จที่มีการเผยแพร่ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปางมาให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาด้วย

นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ กรรมการ สอบถามว่า การจัดทำเสื่อยึดที่มีข้อความว่า “ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญหรือรับร่างรัฐธรรมนูญ” เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือไม่ อย่างไร

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า การจัดทำเสื่อยึดที่มีข้อความว่า “รับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ” สามารถทำได้ แต่ถ้ามีเจตนาปลุกระดมทางการเมืองไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้ ส่วนการแจกเสื่อยึดที่มีข้อความว่า “รับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ” เพื่อโน้มน้าวให้ออกเสียงไปในทางหนึ่งทางใดไม่สามารถทำได้ เพราะเป็นความผิดตามความในมาตรา ๖๑ (๒)

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- การจำหน่ายเสื่อยึดที่มีข้อความว่า “ไม่ให้รับร่างรัฐธรรมนูญ” ในราคาถูกหรือราคาหนึ่งบาท ถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

- การใส่เสื่อยึดที่มีข้อความว่า “ไม่ให้รับร่างรัฐธรรมนูญ” อาจเป็นการปลุกระดมเพื่อทำให้เกิดปัญหาในการออกเสียงประชามติ

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า การจำหน่ายเสื่อยึดที่แสดงข้อความ “ไม่ให้รับร่างรัฐธรรมนูญ” ในราคาที่เหมาะสมกับต้นทุนการผลิตเสื่อยึดสามารถกระทำได้ แต่การจำหน่ายเสื่อยึดดังกล่าวในราคาที่ถูกเกินไปและไม่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตอาจผิดกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ส่วนแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเบื้องต้นนั้น จะใช้วิธีการตักเตือนผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายหรือผู้ที่ใช้ถ้อยคำที่หยาบคายกล่าวโจมตีรัฐบาลหรือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก่อน หากผู้นั้นหยุดกระทำการดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งก็จะไม่ดำเนินการกับผู้ต่อไป ปัจจุบันคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายแล้ว จำนวน ๖ ราย ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสอบสวนของตำรวจ

- มีกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาเอกสารร่างรัฐธรรมนูญที่เผยแพร่ออกไป ซึ่งบางส่วนมีเนื้อหาที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์อย่างไร ส่วนเรื่องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญผ่านรายการโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสนั้น เห็นว่าควรคัดเลือกรายการที่เข้าร่วมรายการที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มต่างๆ อย่างแท้จริงโดยไม่ควรมาจากกลุ่มที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเหมือนกัน

- คณะกรรมการการเลือกตั้งรับทราบข้อมูลหรือและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกรณีที่สหภาพยุโรปมีหนังสือถึงสถานทูตไทยที่เบลเยียมเพื่อขอส่งเจ้าหน้าที่ร่วมสังเกตการณ์การทำประชามติหรือไม่

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจพบเอกสารร่างรัฐธรรมนูญที่มีเนื้อหาไม่ครบถ้วน สมบูรณ์จะส่งเอกสารดังกล่าวไปยังโรงพิมพ์ที่รับผิดชอบให้แก้ไขและจัดพิมพ์ใหม่ ส่วนรูปแบบของรายการของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสในแต่ละครั้งจะมีผู้แทนจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่นำเสนอในรายการ จำนวน ๑ คน ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดปัญหาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญผ่านรายการดังกล่าว ส่วนเรื่องผู้สังเกตการณ์ขององค์กรต่างประเทศนั้น คณะกรรมการ

การเลือกตั้งมีจุดยืนที่จะไม่เชิญผู้สังเกตการณ์จากต่างประเทศ หากประเทศใดส่งหนังสือเพื่อขอสังเกตการณ์ การทำประชามติแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจตอบรับให้เข้าร่วมสังเกตการณ์ได้แต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขและเข้าร่วมกิจกรรมตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเท่านั้น ปัจจุบันมีประเทศที่แจ้งความประสงค์ขอสังเกตการณ์การทำประชามติแล้วจำนวน ๓ ประเทศ ส่วนการขอสังเกตการณ์ของสหภาพยุโรปนั้น เป็นการติดต่อผ่านกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งเงื่อนไขการเข้าสังเกตการณ์การทำประชามติของผู้แทนต่างประเทศให้กระทรวงการต่างประเทศทราบแล้ว สำหรับกรณีที่องค์กรต่างประเทศอาจจ้างคนไทยให้สังเกตการณ์และรายงานผลให้ทราบนั้น ผู้สังเกตการณ์ที่เป็นคนไทยจะสามารถสังเกตการณ์ได้เฉพาะบริเวณภายนอกหน่วยลงคะแนนเสียงเท่านั้น นอกจากนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดทำแอปพลิเคชันในการรายงานผลการลงคะแนนเสียงประชามติผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ซึ่งจะรายงานผลการลงคะแนนอย่างไม่เป็นทางการภายในสามถึงห้าชั่วโมงหลังจากปิดการลงคะแนนเสียงด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเตรียมการหรือป้องกันการใช้เทคโนโลยีที่อาจทำให้เกิดปัญหาต่อการออกเสียงประชามติ เช่น การตัดต่อภาพเคลื่อนไหวว่ามีกรให้เงินประชาชน เพื่อให้ไปออกเสียงประชามติ อย่างไร

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า นักการเมืองท้องถิ่นบางส่วนอาจให้คำแนะนำหรือจูงใจให้ประชาชนลงคะแนนเสียงไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ และสอบถามว่าสามารถแก้ไขรายละเอียดของบัตรลงคะแนนเสียงประชามติได้หรือไม่

รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง จะพยายามทำให้การทำประชามติเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม ตัวอย่างเช่น การขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการทุกจังหวัดจัดบริการยานพาหนะให้กับประชาชนที่พิการหรืออยู่ในถิ่นทุรกันดารเท่านั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาว่ามีกรนำพาหนะของราชการไปรับหรือขนประชาชนให้มาลงคะแนน ส่วนการใช้สื่อภาพถ่ายหรือภาพเคลื่อนไหวที่อาจทำให้เกิดปัญหาต่อการทำประชามตินั้น สามารถใช้เทคโนโลยีตรวจสอบว่าภาพดังกล่าวเป็นภาพจริงหรือภาพที่ถูกตัดต่อ และจะจัดทำแอปพลิเคชัน “ตาสืบปรด” ให้ประชาชนส่งภาพถ่ายหรือภาพเคลื่อนไหวเหตุการณ์ที่มีการกระทำความผิดให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้ง นอกจากนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้แจ้งให้นักการเมืองท้องถิ่นทราบถึงปัญหาและผลเสียจากการให้ข้อมูลที่ไม่ต้องกับประชาชนแล้ว ส่วนบัตรลงคะแนนเสียงประชามตินั้น ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของบัตรลงคะแนนเสียงประชามติได้ เนื่องจากได้จัดพิมพ์บัตรลงคะแนนเสียงประชามติเสร็จเรียบร้อยแล้ว และเห็นว่าบัตรลงคะแนนเสียงประชามติไม่สามารถถูกปลอมแปลงได้ง่ายโดยมีกลไกในการป้องกันการปลอมแปลงห้าขั้นตอน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่าบัตรใดเป็นบัตรลงคะแนนเสียงประชามติปลอม

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะติดต่อประสานงานกับคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทำให้การทำประชามติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และขอขอบคุณที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน คนที่หนึ่ง รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะอนุกรรมการได้พิจารณาจดหมายที่มีเนื้อหาบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญซึ่งถูกส่งให้กับประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปางแล้ว และเห็นว่าควรแถลงข่าวชี้แจงให้ประชาชนทราบและควรดำเนินคดีกับผู้กระทำการดังกล่าว นอกจากนี้ ในการเข้าร่วมรายการโทรทัศน์ “แกะกล่องร่างรัฐธรรมนูญใหม่” ซึ่งจะออกอากาศทางโทรทัศน์ จำนวน

๒๑ ตอน เห็นว่าควรให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญบางส่วนเข้าร่วมรายการโดยไม่จำเป็นต้องไปออกรายการทุกคน โดยประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้บรรยายสรุปเกี่ยวกับภาพรวมของร่างรัฐธรรมนูญผ่านรายการดังกล่าวในครั้งสุดท้าย ในวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ขอให้ที่ประชุมพิจารณาปรับปรุงหัวข้อเรื่องที่จะนำเสนอผ่านรายการดังกล่าวด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ขอให้คณะกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาตรวจสอบจดหมายที่มีเนื้อหาบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารที่มีเนื้อหาบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญทุกประเภทที่ถูกส่งมาให้กับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ส่วนการเข้าร่วมรายการโทรทัศน์ “แกะกล่องร่างรัฐธรรมนูญใหม่” นั้น กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่ร่วมรายการควรเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญอย่างลึกซึ้งและสามารถอธิบายให้ประชาชนเข้าใจได้ ส่วนหัวข้อเรื่องที่น่าสนใจในรายการควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งควรชี้แจงเกี่ยวกับการบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ควรชี้แจงประเด็นเรื่องสาธารณสุขและเรื่องการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกบิดเบือนจากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญผ่านรายการดังกล่าวด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะอนุกรรมการจะประสานงานกับนายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง เพื่อปรับเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่จะนำเสนอผ่านรายการดังกล่าวให้เหมาะสม นอกจากนี้ ยังได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า องค์กรและสถาบันการศึกษาบางแห่งได้มีหนังสือเชิญคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไปบรรยายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ จึงขอเชิญกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่สนใจไปบรรยายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้กับองค์กรและสถาบันการศึกษาดังกล่าว

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการจัดทำสื่อดิจิทัลเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาสื่อดิจิทัลที่จะนำไปใช้เผยแพร่สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ โดยนางสุรางคณา วายุภาพ รองประธานอนุกรรมการจัดทำสื่อดิจิทัลเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของสื่อดิจิทัลในรูปแบบภาพเคลื่อนไหวที่จะนำไปใช้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญว่าจะใช้ข้อความที่ทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจในสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญได้ง่าย และมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของการลงคะแนนเสียงประชามติ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการลงคะแนนเสียงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะกรรมการจะมีการสำรวจความเห็นของประชาชนทุกสัปดาห์เพื่อนำมาปรับปรุงเนื้อหาของสื่อดิจิทัลดังกล่าวให้มีความเหมาะสม

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- ควรปรับแก้ข้อความเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ โดยไม่ควรใช้ถ้อยคำในทางลบว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจล้นฟ้า คำวินิจฉัยผูกพัน และมีอำนาจเหนือฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนเข้าใจผิดเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญได้

- รายละเอียดเนื้อหาขององค์กรอัยการยังมีความไม่ชัดเจน ไม่มีการนำเสนอจุดเด่นขององค์กรอัยการ จึงควรแก้ไขรายละเอียดให้มีการสื่อความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

- คำถามว่า “ถ้าประชาชนไปลงประชามติและเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญจะนำไปสู่อะไร” โดยมีคำตอบว่า “จะนำไปสู่การเลือกตั้ง และจะได้รัฐบาลที่ดีเข้ามาบริหารประเทศเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน” นั้น คำตอบดังกล่าวอาจมีผู้โต้แย้งว่าเป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นการชักนำประชาชนได้ จึงควร

แก้ไขโดยใช้ข้อความในลักษณะว่า หากไปลงประชามติประชาชนจะได้รัฐธรรมนูญที่มาจาก การตัดสินใจของประชาชน น่าจะเป็นข้อความที่มีความเหมาะสมมากกว่า

- วิธีการนำเสนอเนื้อหาสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญยังไม่มี การเรียบเรียงถ้อยคำที่เหมาะสม โดยนำเสนอหลากหลายรูปแบบเกินไป มีทั้งประโยคบอกเล่าและประโยคคำถาม รวมทั้งมีการนำชื่อหมวด ในร่างรัฐธรรมนูญมาเป็นหัวเรื่อง ซึ่งการนำเสนอเนื้อหา นั้นควรมีเพียงรูปแบบเดียว น่าจะเหมาะสมมากกว่า

- ควรแยกเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญออกเป็นเรื่องๆ เพื่อสะดวกต่อการทำความเข้าใจของประชาชน และจะทำให้เลือกได้ว่าในระยะเวลาใดควรนำเสนอเรื่องใด

- เนื้อหาเกี่ยวกับวุฒิสภาควรสอดคล้องกับสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญสิบเรื่อง โดยนำเนื้อหา สาระสำคัญดังกล่าวมาใส่ไว้ในสื่อดิจิทัลด้วย และควรระบุจำนวนของสมาชิกวุฒิสภาในช่วงห้าปีแรกหลัง ประกาศใช้รัฐธรรมนูญว่ามีสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๒๕๐ คน ซึ่งมาจากผู้มีความรู้ความสามารถในสาขา อาชีพต่างๆ จำนวน ๕๐ คน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญได้

- วิธีการเลือกไขว้กลุ่มของผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นเพียงวิธีการหนึ่งเท่านั้น ซึ่งในอนาคตยังไม่ แน่แน่นอนว่าจะใช้วิธีการดังกล่าวหรือไม่ ประกอบกับวิธีการเลือกตั้งจะไปกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญ จึงไม่ควรนำเสนอวิธีการเลือกไขว้ในการผลิตสื่อดิจิทัล

- ควรใช้สีสันสดใสในการผลิตสื่อดิจิทัล เพื่อดึงดูดความสนใจจากประชาชน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เนื่องจากระยะเวลาที่เหลืออยู่ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ร่างรัฐธรรมนูญก่อนการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญมีไม่มากนัก โดยในช่วงสุดท้ายอาจไม่มีเวลา ในการอธิบายร่างรัฐธรรมนูญ จึงควรเป็นการประชาสัมพันธ์เน้นย้ำจุดเด่นของร่างรัฐธรรมนูญ โดยใช้ ข้อความสั้นๆ ง่ายต่อการจดจำ น่าจะส่งผลดีต่อการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญมากขึ้น

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นว่า เพื่อความละเอียดรอบคอบในการปรับแก้สื่อดิจิทัลเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่าง รัฐธรรมนูญ ควรมีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการจัดทำสื่อดิจิทัลเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญกับ นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง อีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ เพื่อให้ เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญที่นำเสนอถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นางจรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ ร่างรัฐธรรมนูญ หรือที่ประชุมว่า ในการให้ดารานักแสดงนำเสนอสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญนั้น ควรให้ดารานักแสดงใช้ถ้อยคำอย่างไร และควรระบุหรือไม่ว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้ขอความร่วมมือดารานักแสดงในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เนื่องจาก ดารานักแสดงต่างมีความกังวลใจในเรื่องถ้อยคำที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยเกรงว่า อาจจะมีผลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- การแสดงความคิดเห็นของดารานักแสดงต่อสื่อต่างๆ นั้น หากเป็นการพูดในลักษณะที่เป็นการ รณรงค์ให้ไปใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญจะไม่มีผลตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่อย่างใด

- ในกรณีการขอความร่วมมือให้ดารานักแสดงโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ ในช่วง สุดท้ายก่อนการออกเสียงประชามตินั้น จะทำให้ประชาชนให้ความสนใจร่างรัฐธรรมนูญมากยิ่งขึ้น และอาจ ส่งผลต่อคะแนนเสียงในการออกเสียงประชามติอีกด้วย ทั้งนี้ หากให้ดารานักแสดงแสดงความเห็นเกี่ยวกับ

ร่างรัฐธรรมนูญตามข้อมูลที่ได้จากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญโดยอิสระ น่าจะได้ผลมากกว่าการที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะไปชี้แนะว่าให้ดารานักแสดงใช้ถ้อยคำอย่างไร

- ควรเชิญดารานักแสดงเข้าร่วมรับฟังคำชี้แจงในประเด็นต่างๆ ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โดยให้ดารานักแสดงเหล่านั้นใช้ถ้อยคำที่เป็นถ้อยคำของตัวดารานักแสดงนั้นๆ โดยเฉพาะในประเด็นที่ดารานักแสดงสนใจ น่าจะเป็นวิธีที่ดารานักแสดงสามารถสื่อสารถึงประชาชนได้ดีกว่า

ในประเด็นนี้ ที่ประชุมเห็นว่าข้อมูลเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญที่ดารานักแสดงจะใช้ในการประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญนั้น ควรเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้น สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับถ้อยคำต่างๆ นั้น ควรเป็นถ้อยคำของดารานักแสดงเอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าการแสดงความคิดเห็นของดารานักแสดงต่อร่างรัฐธรรมนูญเป็นไปอย่างอิสระปราศจากการชี้แนะ ใดๆก็ตาม การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ ด้วย

อนึ่ง นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ นำเสนอคลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญต่อที่ประชุม ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิรูปตำรวจ การคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการบริหารราชการแผ่นดินที่สามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาและให้ความเห็นชอบในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบให้เผยแพร่คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการรับฟังและสรุปความคิดเห็นที่มีผู้เสนอแนะ กล่าวว่า คณะกรรมการควรกำหนดตัวกรรมการที่จะไปตอบคำถามในรายการ “แกะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่” ให้เรียบร้อย เนื่องจากหลังจากผ่านช่วงวันหยุดแล้วต้องไปบันทึกเทปรายการในวันที่ ๒๑ - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญเตรียมพิจารณาเอกสารความเห็นแย้งร่างรัฐธรรมนูญว่ามีการให้ข้อมูลหรือข้อกฎหมายที่บิดเบือนไปจากความเป็นจริงหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาเสร็จแล้วจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการให้ความเห็นต่อไป

นายณรงค์ สิงห์เสนี โฆษกกรรมการ แจ้งต่อที่ประชุมว่า ภายหลังจากประชุมร่วมกันของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกับผู้แทนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รองศาสตราจารย์สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ได้ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนว่า เอกสาร ๗ เหตุผลไม่รับร่างรัฐธรรมนูญมีลักษณะเป็นเอกสารที่บิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญ โดยในเบื้องต้นจะแจ้งเตือนไปยังผู้จัดทำเอกสารดังกล่าว แต่หากกระทำผิดซ้ำจะดำเนินการทางกฎหมายทันที ส่วนจดหมายชักชวนไม่ให้รับร่างรัฐธรรมนูญที่มีการตรวจพบในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปางเป็นเอกสารที่บิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญ สามารถดำเนินการทางกฎหมายได้ สำหรับเอกสารความเห็นแย้งร่างรัฐธรรมนูญ โดยส่วนตัวเห็นว่าไม่เป็นการบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญ แต่ในเบื้องต้นคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าเป็นเอกสารที่บิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยืนยันว่าเอกสารความเห็นแย้งร่างรัฐธรรมนูญเป็นเอกสารที่บิดเบือน ก็ให้จัดทำหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อไป

เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแจ้งต่อที่ประชุมว่า ประเด็นที่ยังไม่มีกรรมการลงชื่อตอบคำถามในรายการ “แกะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่” คือ ตอนที่ ๗ สิทธิชุมชนที่เพิ่มขึ้น ตอนที่ ๘ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และตอนที่ ๙ ดูแลด้านศิลปะ วัฒนธรรม และมีพื้นที่ทางวัฒนธรรม

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เรื่องกำหนดกรรมการที่จะไปตอบคำถามในแต่ละประเด็นของรายการ “แกะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่” ที่ประชุมได้หารือกันในเบื้องต้นแล้วและได้มอบหมายให้นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน เป็นผู้ดำเนินการรวบรวมรายชื่อกรรมการที่จะไปตอบคำถามในแต่ละประเด็น

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม กล่าวว่า ในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป ที่ประชุมควรสรุปรายชื่อกรรมการที่จะไปตอบคำถามในแต่ละประเด็นของรายการ “แกะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่” ให้เรียบร้อย เพื่อให้กรรมการแต่ละท่านได้มีเวลาเตรียมข้อมูลสำหรับตอบคำถามด้วย

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า เดิมได้รับมอบหมายให้ตอบคำถามในประเด็นระบบหลักประกันสุขภาพ (บัตรทอง) และเบี้ยผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม ประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ จึงควรมอบหมายให้กรรมการท่านอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นผู้ตอบคำถามจะเหมาะสมมากกว่า

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ประธานกรรมการได้กล่าวถึงการกำหนดตัวกรรมการที่จะไปตอบคำถามในแต่ละประเด็นของรายการ “แกะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่” ว่า ประเด็นที่จะพูดหรือตอบคำถามควรเป็นเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวประชาชนมากที่สุด โดยประเด็นใดที่ต้องการจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษควรจะกล่าวถึงอย่างน้อยสองตอน สำหรับกรรมการที่จะไปตอบคำถามไม่จำเป็นต้องแบ่งประเด็นให้คนละเรื่อง แต่ควรมอบหมายให้กรรมการที่มีทักษะการพูดที่ดี มีความน่าเชื่อถือและสามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นผู้ตอบคำถาม ทั้งนี้ ควรเพิ่มประเด็นเรื่องการศึกษาอีกหนึ่งตอน เนื่องจากเป็นเรื่องที่เป็นจุดเด่นของร่างรัฐธรรมนูญและเป็นประเด็นสำคัญที่ประชาชนให้ความสนใจ

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช กรรมการ เสนอให้ตัดประเด็นเรื่องการใช้เงินของรัฐต้องมีวินัย ออกจากการตอบคำถามในรายการ “แกะกล่องรัฐธรรมนูญใหม่” เนื่องจากการเสนองบประมาณและการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นเรื่องทางเทคนิค และเพิ่มประเด็นเรื่องการศึกษาเข้าไปแทน เนื่องจากเรื่องการศึกษาเป็นประเด็นที่สำคัญและประชาชนให้ความสนใจอย่างมาก

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ขอความร่วมมือให้กรรมการที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายเข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาเอกสารความเห็นแย้งร่างรัฐธรรมนูญและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องว่าเป็นเอกสารที่มีการบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญ หรือไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน คนที่หนึ่ง กล่าวว่า เนื่องจากระยะเวลาจำกัดและเป็นช่วงเทศกาลหยุดยาวในเดือนกรกฎาคม ดังนั้น หากคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าประเด็นใดในเอกสารความเห็นแย้งร่างรัฐธรรมนูญไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือเป็นการบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการควรกร่างหนังสือในประเด็นนั้นเพื่อเตรียมส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ล่วงหน้า

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันศุกร์ ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๕ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรชำนาญการ

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นายนฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์